

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 17. Rok: 2024 Číslo: 02.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Duchovný zápas (z myšlienok pápeža Františka)

Duchovný život kresťana nie je pokojný, nie je lineárny a bez výziev, ale naopak, kresťanský život si vyžaduje neustály zápas: kresťanský zápas o zachovanie viery, na obohatenie darov viery v nás.

Nie náhodou prvé pomazanie, ktoré každý kresťan prijíma vo sviatosti krstu – pomazanie katechumenov – je bez akejkoľvek vône a symbolicky oznamuje, že život je zápas. V staroveku zápasníkov pred zápasom celých natreli olejom, aby sa im spevnili svaly a aby ich telo bolo neuchopiteľné pre súperov chvat.

Pomazanie katechumenov jasne dáva najavo, že kresťan nie je ušetrený zápasu: jeho život, tak ako život každého iného, bude musieť vstúpiť do arény, pretože život je sériou skúšok a pokušení. Známy

výrok pripisovaný opátovi Antonovi, prvému veľkému otcovi mníšstva, znie takto: „*Odstráň pokušenia a nikto nebude spasený*“. Svätci nie sú ľudia, ktorí sú ušetrení pokušeniami, ale ľudia, ktorí si dobre uvedomujú, že nástrahy zla sa v živote opakovane objavujú, aby ich bolo možné odhaliť a odmietnuť, my všetci s tým máme skúsenosti.

Prichádzajú ti na myseľ zlé myšlienky, niekedy máš túžbu urobiť niečo alebo ohovárať druhého... všetci, každý z nás je pokúšaný a my musíme zápasiť s tým, aby sme neupadli do týchto pokušení.

Ak niekto z vás nemá žiadne pokušenia, povedzte to, pretože to by bolo niečo výnimočné. Všetci máme pokušenia a všetci sa musíme naučiť, ako v týchto situáciách napredovať v živote.

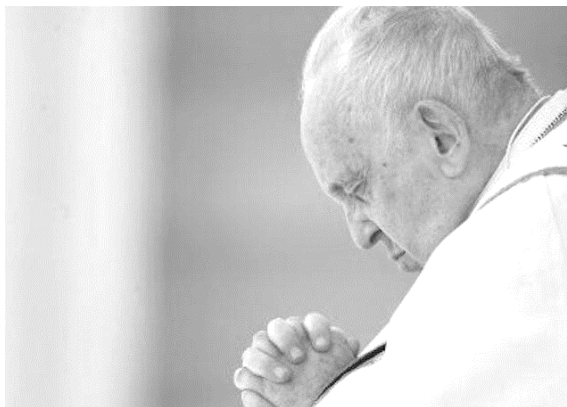
Na druhej strane je mnoho ľudí, ktorí sú neustále zahľadení do seba, ktorí si myslia, že sú „v poriadku“. Povedia: „*Ja nemám problémy, ja som v poriadku, som v pohode!*“, ale, nikto z nás nie je v úplnom poriadku, viete? Ak je niekto v poriadku, tak sa mu to len zdá.

Každý z nás má veľa vecí, ktoré treba napraviť, musí si dávať pozor. Niektorí sa vysmievajú z tých, ktorí vyznávajú svoje hriechy. Často sa stáva, že keď ideme vyznať hriechy vo sviatosti zmierenia povieme úprimne: „*Otče, ja si však nespomínam na žiadny hriech, neviem povedať svoje hriechy*“. Toto je však iba nedostatočné vnímanie toho, čo sa deje v srdci. Všetci sme hriešnici, všetci. Pomôže nám spytovanie svedomia a ponorenia do seba. Bez toho sme v nebezpečenstve, že budeme žiť v temnote, pretože sme si zvykli na tmu a už nedokážeme rozlíšiť dobro od zla.

Izák z Ninive vravieval, že v Cirkvi je väčší ten, kto pozná svoje hriechy a oplakáva ich, ako ten, kto vzkriesi mŕtveho. Všetci máme prosieť Boha o milosť priznať si, že sme úbohí hriešnici, ktorí potrebujú obrátenie, a uchovávať si v srdci dôveru, že žiadny hriech nie je príliš veľký pre nekonečné milosrdenstvo Boha Otca. Toto je úvodná lekcia, ktorú nám dáva Ježiš.

Pamätajme, že sme vždy rozpoltení medzi opačnými extrémami: pýcha spochybňuje pokoru; nenávisť sa stavia proti láske; smútok bráni pravej radosti Ducha; zatvrdilosť srdca odmieta milosrdenstvo.

Kresťania neustále kráčajú po týchto hrebeňoch. Preto je dôležité uvažovať o nerestiach a cnostiach: pomáha nám to prekonať nihilistickú kultúru, v ktorej kontúry medzi dobrom a zlom zostávajú

nejasné, a zároveň nám to pripomína, že ľudská bytosť, na rozdiel od akéhokoľvek iného stvorenia, môže vždy prevyšovať samu seba, keď sa otvára Bohu a kráča

k svätosti.

V tých najhorších chvíľach, vtedy, keď sklúzneme do hriechov, je Ježiš pri nás, aby nám pomohol zdvihnúť sa. To prináša útechu. Nesmieme to stratiť, túto myšlienku, túto skutočnosť: Ježiš je pri nás, aby nám pomohol, aby nás ochránil, dokonca aby nás pozdvihol, aby nás pozdvihol po hriechu.

Duchovný zápas nás teda vedie k tomu, aby sme sa bližšie pozreli na tie neresti, ktoré nás spútavajú, a aby sme s Božou milosťou kráčali k tým cnostiam, ktoré v nás môžu rozkvitnúť a vniesť do nášho života jar Ducha Svätého

Predpôstne obdobie

(liturgický kalendár)

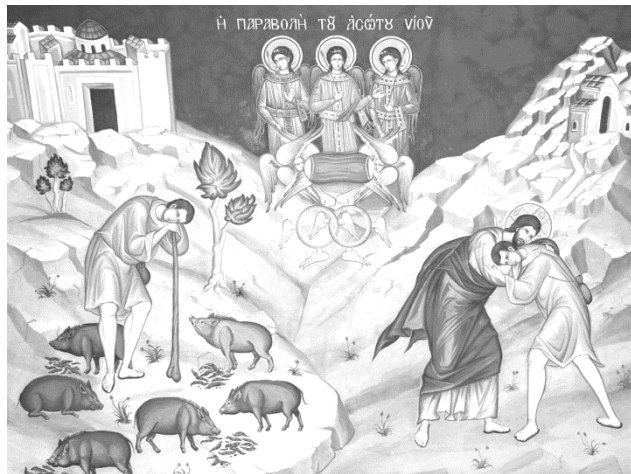
Nedeľa márnotravného syna

Tretia nedeľa prípravného obdobia na Veľký pôst nás pozýva zamyslieť sa nad podobnosťou z evanjelia podľa Lukáša o márnotravnom synovi.

Podobenstvo, s liturgickými textami tohoto dňa, pred nami odhaľuje čas pokánia ako návrat človeka z vyhnanstva. Evanjelium nám uvádza, že mladší otcov

syn odchádza do ďalekej krajiny, ktorú nijako konkrétne nepomenúva, ale pri spomienke na majetok je povedane konkrétne, že minul celý svoj majetok. Prečo tak? Pretože nejde o krajinu, do ktorej odišiel. Podstatné je, že odišiel ďaleko, ďaleko od svojho otca.

Tento obraz je príkladom postavenia človeka, ktorý si musíme uvedomiť a prijať ho za svoj, ak sa chceme začať približovať k Bohu. Ak si tento obraz neuvedomujeme, nikdy nepochopíme o čo v kresťanstve ide. Tí, ktorí sa cítia dokonale v tomto svete a nezastihla ich túžba po inej realite, nepochopia čo je to pokánie.

Pokánie sa častokrát stotožňujeme s chladným vymenovaním hriechov, s aktom ľútosti, pričom spoveď a rozhrešenie prijímame ako akt právnej povahy. Tým však prehliadame veľmi podstatnú vec, bez čoho ani spoveď ani rozhrešenie nemajú žiadny skutočný význam alebo silu. Tou podstatou je uvedomenie si odcudzenia sa od Boha,

odcudzenia sa od radosti a spoločenstva s Ním.

Priznajme si akýsi formalizmus pri spovedi, kde nám nie je ťažké povedať, že som sa na niekoho hneval, že som netrúvil čas

v modlitbe s Nebeským Otcom, že som nedodržiaval zdržanlivosť od mäsitých pokrmov. Tento formalizmus nás však odvádza od podstatného uvedomenia si, že sme poškvrnili a stratili svoju duchovnú krásu, že sa nachádzame ďaleko od svojho pravého domova a skutočného života.

Toto je pokánie, a preto je to tiež obrovská túžba vrátiť sa, ísť späť, znovu získať ten stratený domov.

Avšak tento svet, starosti a ťažkosti v ňom nám môžu zastrieť zrak, pre ktorý ako márnokratný syn nevidíme, že sme odišli od nášho Nebeského Otca. Práve preto je tu cirkev (založená Kristom) na to, aby nám pripomínala, čo sme opustili a stratili, a aby nás nasmerovala na cestu záchrany.

Mäsopôstna nedeľa – nedeľa o poslednom súde

Každý človek pripravujúci sa na nejakú udalosť vo svojom živote venuje dostatočný čas na prípravu, podobne je tomu aj v našom duchovnom živote.

Cirkev túto nedeľu nazýva mäsoopôstnou, pretože počas týždňa, ktorý po nej nasleduje sa máme začať zdržiavať od mäsitých pokrmov. Treba chápať že Cirkev nás začína prispôsobovať k tomu veľkému úsiliu, ktoré od nás bude očakávať o sedem dní neskôr. Pripravuje nás postupne, poznajúc našu krehkosť a vopred vidiac našu duchovnú slabosť.

Evanjelium mäsoopôstnej nedele oznamuje Kristovo podobenstvo o Poslednom súde. Toto podobenstvo nám predkladá kritéria Božieho súdu, ktorým odzrkadľuje požiadavky kladené v hlavnom Božom prikázaní. „*Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, zo všetkých svojich síl a z celej svojej mysle a svojho blížneho ako seba samého!*“ (Lk 10, 27)

Túto požiadavku môžeme zhrnúť jedným slovom a tým je láska. Láska v Božom ponímaní, nielen obyčajný humánny záujem o všeobecnú spravodlivosť a anonymného chudáka, ale konkrétna a osobná láska ku ktorejkoľvek ľudskej bytosti.

Kresťanská láska je možná nemožnosť vidieť Krista v inom človeku, ktokoľvek by ním bol a ktorého sa Boh vo svojej večnej a tajomnej prozreteľnosti rozhodol uviesť do môjho života, hoci len na krátku chvíľu, nie iba ako príležitosť na dobrý skutok, alebo cvičenie sa v dobročinnosti, ale ako začiatok večného spoločenstva so samotným Bohom.

Boh miluje každého človeka, tak je to preto, lebo dobre pozná neoceniteľné a úplne jedinečné bohatstvo, ktorým je duša, ktorú dal každému človeku. Kresťanská láska je potom účasťou na tomto Božom poznaní a darom Božej lásky. Neexistuje neosobná láska, pretože láska je nádherným objavom podstaty v človeku. Je to objavenie toho, čo je v každom človeku hodné lásky, toho, čo má základ v Bohu.

Boh ako zákonodarca nám dal ten najväčší zákon, a to milovať Boha a svojho blížneho. Každý z nás sa bude zodpovedať za to, ako miloval a preto využívajme čas tohto obdobia, aby nás sám Kristus naučil milovať.

Liturgický program

Liturgický program po Nedeli o márnotrattnom synovi od 29.01. do 04.02. 2024

Pondelok 29.01.	Prenesenie pozostatkov svätého hieromučeníka Ignáca Bohonositeľa	06:30 sv. lit. (csl.) * Štefan
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Margita 2. † Vojtech, Mária
Utorok 30.01.	Traja sv. svätitelia: Bazil Veľký, Gregor Teológ a Ján Zlatoústý	06:30 sv. lit. (csl.) * Ema
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. * Jaroslav s rodinou 2. * Jozef a spolupracovníci
Streda 31.01.	Sv. divotvorcovia a nezištníci Kýros a Ján	06:30 sv. lit. (csl.) * Júlia s rod.
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ladislav, Ján, Anna 2. † Mária, Štefan, Anna, Pavol...
Štvrtok 01.02.	Sv. mučeník Tryfón	06:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Ján
		17:00 Veľká večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária, Mária 2. † Demeter, Alžbeta, Michal, Mária, Juraj
Piatok 02.02.	Stretnutie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista požehnávanie sviec mirovanie voľnica	07:30 sv. lit. (csl.)
		16:30 sv. lit. (slov.) * za farnosť
		18:00 sv. lit. (slov.) * Anna s rod.
Sobota 03.02.	1. zádušná sobota	07:00 sv. lit. (csl.) † z farnosti (hramoty)
		18:00 sv. lit. (slov.) † z farnosti (hramoty)
Nedeľa 04.02.	Mäsopôstna nedeľa - o Kristovom súde Prep. otec Izidor Peluzijský hl. 3. Zbierka: Podporný fond	07:30 sv. lit. (slov.) * Miroslav, Miloslava, Michaela, Lenka, Mária
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * sr. Antónia, Sofia, Agáta
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * Katarína, Peter, Jakub, Lenka

Liturgický program

Liturgický program po Mäsopôstnej nedeli od 05.02. do 11.02. 2024

Pondelok 05.02.	Sv. mučenica Agáta	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Pavlína, Michal</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária 2. † Štefan, Mikuláš, Helena, Michal, Andrej
Utorok 06.02.	Prep. otec Bukol Sv. hieromuč. Silván a spol.	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Ján, Helena...</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Jozef 2. † Jozef, Anna, Michal, Anna, Michal
Streda 07.02.	Prep. otec Partenios, lampsacký biskup	Aliturgický deň
		18:00 Večiereň
Štvrtok 08.02.	Sv. veľkomuč. Teodor Stratilat Sv. prorok Zachariáš	06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Ivan</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ján 2. † Terézia (panychída)
Piatok 09.02.	Sv. mučeník Nikefor zdržanlivosť od mäsa	Aliturgický deň
		18:00 Večiereň
Sobota 10.02.	Sv. mučeník Charalempés	07:00 sv. lit. (csl.) <i>* Mária</i>
		18:00 sv. lit. (slov.) <i>† Michal, Daniela, Anna...</i>
Nedeľa 11.02.	Syropôstna nedeľa - o vyhnaní Adama z raja Sv. hieromučeník Blažej, sebastejský biskup hl. 4.	07:30 sv. lit. (slov.) <i>* Rastislav, Marcela, Anna, Rastislav, Marcela</i>
		09:00 sv. lit. (csl.) <i>* za farnosť</i>
		11:00 sv. lit. (slov.) <i>* Adam</i>
		17:00 Veľkopôstna večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) <i>* Marta, Martina, Matúš s rod.</i>

Svätý mučeník Nikefor

(Synaxár - životy svätých)

Meno *Nikefor* má grécky pôvod a znamená „nositeľ víťazstva“. Svätý Nikefor pochádzal zo sýrskej Antiochie. Žil okolo roku 250.

Životopisná legenda ho dáva do súvisu s kňazom Saprikiom. Ich počiatkové priateľstvo sa premenilo na neznášanlivosť. Nikefor sa dostal so Saprikiom do sporu. Nikefor túžil po zmierení, ale to sa neuskutočnilo, ani keď Saprikiovi hrozila smrť.

Keď mal byť Saprikius v čase prenasledovania kresťanov za cisára Valeriána popravený, jeho miesto prebral Nikefor a zomrel ako mučeník.

Stalo sa tak v roku 258. Jeho mučenícka smrť ukázala vzájomnú prepojenosť lásky k Bohu a lásky k blížnemu. Na ikonách sa zvykne zobrazovať celý príbeh legendy. Niektoré kalendáre uvádzajú pamiatku sv. Nikefora, mučeníka v Antiochii, na deň 20. februára, kým v iných (západných i východných) zoznamoch svätých je zaradený na deň 9. februára.

Podľa starých gréckych životopisov Nikefor bol antiochijský kresťan, ktorý sa priatelil s kňazom Sapríciom. Raz prišlo medzi nimi k vážnej roztržke, ktorú azda zapríčinil Nikefor. Ale oľutoval, čo sa stalo a prosil Saprícia o odpustenie. Ten však

akoby zabudol na kresťanský príkaz lásky a nechcel odpustiť.

Keď vypuklo prenasledovanie kresťanov za cisára Valeriána (253-260) alebo Galliena (260-268), kňaza Saprícia chytili, mučili a keď sa nechcel zriecť kresťanskej viery, odsúdili ho na smrť.

Keď ho viedli na popravisko, Nikefor chcel využiť túto poslednú možnosť. Priblížil sa k sprievodu, vrhol sa Sapríciovi k nohám a prosil ho, aby mu odpustil. Ale ten zaťato odmietol. Nikefor sprevádzal nešťastníka až na miesto popravy. Ale tam odrazu Saprícus dostal strach zo smrti. Prosil, aby ho nezabíjali; sľúbil, že bude obetovať bohom. Vtedy vystúpil z prítomného zástupu Nikefor, verejne vyznal, že je kresťan a dal sa sťaf namiesto svojho bývalého priateľa.

Ako spoznať pravdu o sebe samom

(príbeh pre potešenie duše)

Do istého neďalekého kláštora sa išli modliť dve ženy. Jedna z nich sa pokladala za veľkú hriešnicu, pretože sa vo svojom živote dopustila jedného veľkého hriechu a to nezákonnej lásky.

Tá druhá sa naopak považovala za veľmi poctivú, príkladnú a dobrú ženu. Predsa však dopúšťala sa jednej neresti a to poverčivosti. Táto nerest ju však nijako neznepokojovala a ani nezmenšovala jej vysoké zmýšľanie o sebe.

Cestou sa medzi sebou zhovárali a keď sa blížili ku kláštoru, tá ktorá sa pokladala za hriešnicu, povedala: *„No pozri, teraz prichádzame ku svätému miestu. Ako sa tam ja nehodná vôbec môžem ukázať? Sužuje ma ťažký hriech! Prijme vôbec Boh moju modlitbu?“*

„To mňa takéto výčitky svedomia vôbec netrápia,“ odpovedala tá druhá. *„Ďakujem Bohu za to, že mi ani nemá čo vyčítať. Žijem tak ako sa patrí presne podľa zákona. Moje svedomie je čisté.“*

S týmito pocitmi došli ku kláštoru a v tom im vyšiel v ústrety starec Anton.

„Vitajte na tomto mieste a poďte ku mne,“ povedal starec Anton. *„Mám pre vás nejakú prácu. Ty hriešnica mi nájdeš jeden veľký kameň, taký, ktorý dokážeš zdvihnúť a prinesieš mi ho sem. No a ty spravodlivá žena, mi taktiež prines kamene. Daj si pozor, nech sú to čo najmenšie kúsky. Koľko ich dokážeš uniesť, toľko mi ich prines.“*

Ženy starcov príkaz splnili. Keď priniesli kamene, prvá pred nich položila jeden veľký balvan a tá druhá zasa z vedra vysypala veľké množstvo drobných kamienkov. *„Dobre,“* povedal starec. *„Teraz skúsme ďalšiu vec! Vráťte tieto kamene na svoje miesta a položte ich presne tak, ako boli uložené pred tým.“*

Žena, ktorá priniesla veľký balvan, rýchlo našla miesto, z ktorého ho vzala a položila ho presne tak, ako tam bol pred tým. Pre druhú ženu to však nebolo také jednoduché, lebo kamienky boli malé a už ani nebolo vidieť miesto skadiaľ ich zobrala. A tak smutná s plným vedrom sa vracia ku starcovi a hovorí: *„Všetky miesta som stratila, ani jeden kamienok som nedokázala vrátiť na jeho pôvodné miesto.“*

„Dobre, teraz ma počúvajte,“ povedal starec. *„Prichádzali ste sem a rozprávali ste sa o svojich životoch. Ty si sa odcudzovala a ty si sa povyšovala. Obidve ste však zhrešili rovnako. Obidve máte rovnakú záťaž hriechov, len ty v jednom veľkom, ktorý ťa trápi a ty v množstve malých hriechov, ktorým neprikladáš žiadnu váhu. Rýchlejšie však môže človek dosiahnuť odpustenie jedného veľkého hriechu, ktorý ho trápi, ktorý ľutuje a robí všetko preto, aby mu Boh odpustil, ako množstvo malých hriechov, ktoré ho odlučujú od odpustenia, lebo nevedia pomenovať svoj hriech a myslia si, že sú dokonalí.“*